

Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Волинська обласна філармонія
Волинський академічний обласний український
музично-драматичний театр імені Т.Г. Шевченка

***Актуальні проблеми розвитку
українського мистецтва:
культурологічний, мистецтвознавчий,
педагогічний аспекти***

***ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
12 квітня 2019 року***

**Луцьк
2019**

УДК 7.036(477)(082)
ББК85.103(4УКР)я431
А 43

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради факультету культури і мистецтв Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (Протокол № 9 від 05 квітня 2019 року)

Редакційна колегія:

Ігнатова Л.П. – кандидат мистецтвознавства, доцент

Панасюк С.Л. – кандидат педагогічних наук

Охманюк В.Ф. – кандидат мистецтвознавства, доцент

Степанчук А.В. – методист факультету культури і мистецтв

Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти [Текст]: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (Луцьк, 12 квітня 2019р.) / наук.ред. кандидата пед. наук, доцента Панасюк С.Л. Луцьк: СНУ імені Лесі Українки, 2019. Вип.1. 128 с.

Збірник містить матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти», що окреслили широкий спектр актуальних питань теорії та історії мистецтва, філософсько-естетичних проблем мистецтва, провідних тенденцій розвитку психолого-педагогічної науки та динаміку соціокультурних процесів.

Матеріали конференції друкуються мовою оригіналу в авторській редакції.

Автори опублікованих матеріалів та їх наукові керівники несуть відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

УДК7.036(477)(082)
ББК85.103(4УКР)я431

©Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2019

ЗМІСТ

<i>Секція 1. ВОКАЛЬНО-ХОРОВЕ МИСТЕЦТВО У ВИЩІЙ ШКОЛІ: ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ</i>	4
<i>Голощук О.О.</i> МУЗИЧНА ТВОРЧІСТЬ АНДРІЯ ГОРДІЙЧУКА КРИЗЬ ПРИЗМУ ПЕРСОНОЛОГІЇ.....	4
<i>Андрійчук О.В.</i> ХОРОВА МУЗИКА В ТВОРЧОСТІ СТАНІСЛАВА ЛЮДКЕВИЧА	7
<i>Зарицький А.О., Гонтар О.С.</i> МЕТОДИЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ВОКАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКИХ УМІНЬ СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	11
<i>Іванова О.О.</i> ФЕСТИВАЛЬ ЯК ФОРМА РОЗВИТКУ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	14
<i>Калин Р.Й.</i> УКРАЇНСЬКА ВОКАЛЬНА ТРАДИЦІЯ ЯК РЕСУРС «КУЛЬТУРНОГО ДОНОРСТВА»: ДРУГА ПОЛОВИНА ХVІ – ХХ СТОЛІТТЯ	17
<i>Кухарик Г.М.</i> МУЗИЧНЕ ВТІЛЕННЯ ІДЕЇ КОЛЕКТИВНОГО ВОСКРЕСІННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ: ОПЕРА «ЗАХАР БЕРКУТ» БОРИСА ЛЯТОШИНСЬКОГО	20
<i>Ліщинська І.Р.</i> ВОКАЛЬНА ТВОРЧІСТЬ АНАТОЛІЯ КОС-АНАТОЛЬСЬКОГО – ПЕРЛИНА УКРАЇНСЬКОЇ ЕСТРАДИ	24
<i>Люлюк Л.Я., Люлюк О.В.</i> АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ У КЛАСІ ДИРИГУВАННЯ	28
<i>Мойсіюк В.В.</i> ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ТВОРЧИХ НАВИЧОК У СТУДЕНТСЬКОМУ ХОРОВОМУ КОЛЕКТИВІ.....	32
<i>Мрочко В.М.</i> МЕТОДИ І ПРИЙОМИ ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНОГО СПРИЙМАННЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»	35
<i>Салюк А.С.</i> ЕСТРАДНА ПІСНЯ У ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ	38

<i>Терещук А.А.</i> ВПЛИВ НАРОДНОЇ ПІСНІ НА ХУДОЖНІЙ СВІТ СТУДЕНТСТВА В ПРОЦЕСІ ВОКАЛЬНО-ХОРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	41
<i>Тиможинський В.А.</i> ЛАДОТОНАЛЬНЕ МИСЛЕННЯ ІГОРЯ СТРАВІНСЬКОГО	45
<i>Цейко Н.О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВТІЛЕННЯ ПОЕЗІЇ ЛЕСІ УКРАЇНКИ В КАМЕРНО- ВОКАЛЬНИХ ТВОРАХ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ (НА ПРИКЛАДІ «НЕ СПІВАЙТЕ МЕНІ СЕЇ ПІСНІ...»)	50
<i>Шкоба В.А.</i> ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У КЛАСІ ХОРОВОГО ДИРИГУВАННЯ	54
<i>Шурдак М.І.</i> МУЗИКОЗНАВСТВО ЯК СКЛАДОВА ГУМАНІТАРНИХ НАУК.....	58
Секція 2. ІНСТРУМЕНТАЛЬНЕ ВИКОНАВСТВО В СТРУКТУРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МУЗИКАНТІВ-ПЕДАГОГІВ	61
<i>Горобець Г.В.</i> ВЗАЄМОДІЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ПРАКТИКАНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ КОЛЕДЖІВ ВІДДІЛЕННЯ «МУЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ».....	61
<i>Земляк Ю.С.</i> ДОМРА В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТРУМЕНТАЛЬНОМУ ВИКОНАВСТВІ	66
<i>Мандрик Ю.Б.</i> ОСОБЛИВОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ НАД МУЗИЧНИМ ТВОРОМ В КЛАСІ ФОРТЕПІАНО	70
<i>Пом'яновська Н.В.</i> ХАРАКТЕРНІ РИСИ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРА В КОНТЕКСТІ ЙОГО ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ	73
<i>Семенюк С.В.</i> СЦЕНІЧНА КУЛЬТУРА ГІТАРИСТА	77
Секція 3. СУЧАСНА ХУДОЖНЯ ОСВІТА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА.....	82
<i>Білохвіст К.М.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ЗОБРАЖЕННЯ ХУДОЖНИКАМИ МІСТА ЛУЦЬКА СЕР. XVII – XIX СТ	82

<i>Вахрамєєва Г.І.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ САМОІДЕНТИФІКАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ	86
<i>Каленюк О.М.</i> ПРИНЦИП КУЛЬТУРОПРОВІДНОСТІ В ХУДОЖНІЙ ОСВІТІ ЗВО.....	89
<i>Лелик Я.Р., Прокопович Т.А., Тарасюк І.І.</i> ВИКОРИСТАННЯ ГРАФІЧНОГО ПАКЕТУ AutoCAD ДЛЯ ПОБУДОВИ 3D МОДЕЛІ СКЛАДНИХ ГЕОМЕТРИЧНИХ ФІГУР З ДИСЦИПЛІНИ «МИСТЕЦЬКІ КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ.....	92
<i>Лопанов О.В.</i> ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМ У ЖАНРІ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА – «НАТЮРМОРТ	98
<i>Павлунь В.Р.</i> ТВОРЧА ОСОБИСТІСТЬ ПЕДАГОГА ЯК ЗАПОРУКА ЙОГО ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ	100
<i>Разінкіна А.І.</i> ІМПРЕСІОНІЗМ У ПЕЙЗАЖНОМУ ЖИВОПИСІ ХУДОЖНИКІВ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ	104
<i>Рубель М.Б.</i> НАРОДНА ШКОЛА ВАСИЛЯ ПАРАХІНА.....	107
<i>Синюк Н.М.</i> ТРАДИЦІЇ ТА НОВАЦІЙНІ ПОШУКИ ХУДОЖНЬОГО ПЛЕТІННЯ З ПРИРОДНИХ МАТЕРІАЛІВ НА УКРАЇНІ.....	110
Секція 4. ХОРЕОГРАФІЧНА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ: ПЕДАГОГІЧНІ ТА МИСТЕЦЬКІ АСПЕКТИ.....	115
<i>Захарчук Н.В.</i> РОБОТА НАД ФОРМУВАННЯМ ПРОФЕСІЙНОЇ ПОСТАВИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ	115
<i>Кашевський О.В.</i> ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ЛАТИНОАМЕРИКАНСЬКИХ БАЛЬНИХ ТАНЦІВ (ДЖАЙВ)	118

4. Хоменко З. В. Методи роботи в класі диригування та їх вплив на підвищення ефективності навчання /Проблеми педагогіки музичного мистецтва: Зб. науково – методичних статей / Упор. О. Я. Ростовський. - Ніжин: Видавництво НДПУ ім. М.Гоголя, 2004. – С. 30 – 34.

УДК 784.3-057.87-059.2

Мойсіюк В.В.

заслужений діяч мистецтв України,

викладач - методист

Волинський коледж культури і мистецтв імені І.Ф. Стравінського

ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ТВОРЧИХ НАВИЧОК У СТУДЕНТСЬКОМУ ХОРОВОМУ КОЛЕКТИВІ

Робота із студентським хором є специфічним творчим процесом, який вимагає від його керівника як і диригентського, і, що дуже важливо, педагогічного хисту. Завдання викладача-диригента полягає не лише у вивченні хорового твору, а передусім у розвитку вокально-хорових навичок, артистичності і художніх смаків студентів [2].

Основою хорового колективу, матеріалом, на якому він створюється, його візитною карткою є репертуар. Правильний вибір репертуару на основі усіх дидактичних принципів – це передумова грамотної, професійної роботи. Добираючи репертуар, необхідно враховувати такі критерії [3]:

- художній рівень, відповідність виконавським можливостям даного колективу;
- виховні функції творів, сприйняття творів;
- вокальні дані студентів, рівень загального розвитку;
- діапазон хору, теситурні умови, динаміку, розмір фраз, складність мелодики щодо стрибків, хроматизмів тощо.

Виразні яскраві мелодії – головний засіб художньої виразності дитячих пісень, які легко запам'ятовуються і становлять той музичний матеріал, до якого студенти тягнуться та із задоволенням виконують. На ньому легше і доцільніше виховувати вокально-хорові навички, необхідні для виконання складніших творів. Звичайно, існує потреба збагачення сучасного репертуарного тезаурусу на національній основі, адже змістовні, цікаві пісні – це прекрасний матеріал для виховання і формування цілого комплексу людських якостей, у першу чергу доброти, небайдужості, чуйності до інших, вміння любити інших, споглядати красу природи [1].

У репертуарі хорів, незалежно від віку, повинна бути класика вокально-хорового жанру. Твори М.Лисенка, М.Леонтовича, Л.Ревуцького, А.Коса-Анатольського, М.Завалішиної, Ю.Рожавської, Л.Дичко та інших митців, а також, звичайно, обробки народних пісень Ф. Колесси, увійшли до “золотого фонду” української музичної культури, їх виконання виховує художній смак, спонукає замислитись над справжніми цінностями життя.

Ще один аспект виконуваного студентами репертуару – духовна музика. Вона є величезним пластом світової музичної спадщини. Але виконання таких творів вимагає не лише технічного опрацювання всього комплексу вокально-хорових навичок і засобів музичної виразності – щоб співати її на необхідному рівні, керівник хору повинен закласти розумово-виконавський фундамент на основі своєї професійної майстерності, знання відповідної літератури, змісту виконуваного твору, проникнення в його задум, знаходження засобів художньої виразності, які б якнайточніше відтворили образний зміст. Така серйозна підготовча робота дасть можливість дітям краще зрозуміти, сприйняти, перейнятися тим, що записано нотами, і відтворити голосом [2].

Важливою умовою хорового звучання є стрій і інтонація, тобто точне виконання звуків за висотою. Стрій у хорі залежить від багатьох чинників – якою мірою розвинений музичний слух, від вміння володіти своїм голосом і співацькими навичками, нарешті, від фізичного і емоційного стану співаків.

Правильне розучування твору в хорі повинне забезпечити швидке, свідоме і емоційне його засвоєння, в результаті якого хор міг би правильно, чисто і виразно виконати твір, передавши його художній образ.

Розглядаючи процес розучування пісенно-хорового репертуару як єдине ціле, ми умовно ділимо його на декілька етапів, що нерозривно пов'язані між собою [4]:

1. Ознайомлення з твором.
2. Засвоєння музичного та літературного текстів.
3. Робота над технікою художнього виконання.
4. Завершальне художнє доопрацювання.

Однак, ці етапи досить умовні, бо неможливо відділити їх один від одного.

Звичайно, усі методичні прийоми дають позитивний результат лише за умови систематичної, цілеспрямованої роботи, творчої атмосфери, яка повинна панувати в колективі і бути спрямована на вдосконалення виконавської майстерності.

Список використаних джерел

1. Гадалова І. М. Методика викладання музики в початкових класах: Навчально-методичний посібник для студентів музично-педагогічних спеціальностей педвузів. Київ: ІСДО, 1994. 272 с.
2. Зеленська І.О. Співають діти: методичний посібник для керівників дитячих хорових колективів, вчителів музики загальноосвітніх шкіл, студентів музично-педагогічних факультетів музично-педагогічних навчальних закладів. Київ: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2000. 90 с
3. Печерська Є.П. Уроки музики в початкових класах: навчальний посібник. Київ: Либідь, 2001. 272 с.
4. Ростовський О.Я. Методика викладання музики у початкових класах: навчально-методичний посібник. Київ: ІЗМН, 1997. 248 с.